

V Bruselu dne 5.2.2015
COM(2015) 51 final

**ODPOVĚDI KOMISE NA ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO
DVORA**

**„CHYBY VE VÝDAJÍCH NA ROZVOJ VENKOVA: JAKÉ MAJÍ PŘÍČINY A JAK
JSOU ŘEŠENY?“**

ODPOVĚDI KOMISE NA ZVLÁŠTNÍ ZPRÁVU EVROPSKÉHO ÚČETNÍHO DVORA „CHYBY VE VÝDAJÍCH NA ROZVOJ VENKOVA: JAKÉ MAJÍ PŘÍČINY A JAK JSOU ŘEŠENY?“

SHRNUTÍ

II. Komise vítá zprávu Účetního dvora o analýze základních příčin chyb, která shrnuje výsledky postupu prohlášení o věrohodnosti za poslední tři roky a do značné míry potvrzuje hlavní závěry, které již vyvodila Komise v pracovním dokumentu útvarů Komise o posouzení hlavních příčin chyb při provádění politiky rozvoje venkova a nápravných a preventivních opatření, který byl předložen Evropskému parlamentu a Radě v červnu 2013¹.

Účetní dvůr uvádí průměrnou míru chyb v letech 2011–2013 v oblasti rozvoje venkova ve výši 8,2 %. Komise nicméně konstatuje mírný sestupný vývoj míry chyb u EZFRV (z 8,4 % v roce 2011 na 7,9 % v roce 2013).

Tato míra chyb je vyšší nežli jednotlivé míry, které každoročně zveřejňuje Evropský účetní dvůr v kapitole 4 výroční zprávy. Důvodem je skutečnost, že současná analýza zahrnuje 461 transakcí z celkem 532 transakcí za tři uvedené roky (které obsahují politiky v oblasti ochrany zdraví, životního prostředí a rybolovu). Do této zprávy nezahrnutých 71 transakcí má nižší průměrnou míru chyb. Komise rovněž upozorňuje, že Účetní dvůr definuje vzorek a na ročním základě vypočítává míru chyb na úrovni politiky (rozvoj venkova, životní prostředí, rybolov a ochrana zdraví).

Na rozvoj venkova připadá 90 % výdajů v rámci politiky a tato oblast je obecně náchylnější k chybám než jiné oblasti v dané skupině politik. Ve vysoké úrovni měř chyb hrála důležitou úlohu složitost některých požadavků týkajících se způsobilosti u opatření v oblasti rozvoje venkova.

III. Od roku 2012 Komise řeší problém vysoké míry chyb tím, že od členských států požaduje národní akční plány a sleduje jejich provádění. Na základě získaných zkušeností a na základě doporučení Účetního dvora jsou tyto akční plány postupně zdokonalovány.

Očekávané výsledky všech akcí nebudou v krátkodobém výhledu vždy patrné, zejména u opatření prováděných prostřednictvím víceletých závazků. První výsledky společného úsilí o omezení měř chyb prostřednictvím provádění akčních plánů však již lze pozorovat v podobě nižší míry chyb v oblasti rozvoje venkova v roce 2013.

Komise bude provádění akčních plánů nadále sledovat pomocí dvoustranných setkání, monitorovacích výborů a výročních hodnotících zasedání, a to jak z hlediska auditu, tak z hlediska činností.

V. Komise při svých vlastních auditech rovněž zjistila nedostatky týkající se zadávání veřejných zakázek. V tomto ohledu již byly provedeny podstatné finanční opravy.

Zadávání veřejných zakázek je jedním z ústředních prvků akčních plánů rozvoje venkova.

Je však třeba poznamenat, že nedodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek nutně neznamená, že 100 % dotčených výdajů není způsobilých. Projekt jako takový může dosáhnout svého cíle a přinést skutečnou přidanou hodnotu.

---

¹ SWD(2013) 244 ze dne 27.6.2013.

Pro období 2014–2020 již Komise představila pokyny pro odborníky v praxi týkající se předcházení častým chybám u projektů v rámci evropských strukturálních a investičních fondů. Tyto pokyny byly předloženy řídicím orgánům a platebním agenturám na semináři na téma míry chyb, který se konal v říjnu 2014.

VI. Podstatné nedostatky týkající se opatření na podporu zpracování zemědělských produktů jsou sledovány v postupech schvalování auditu.

Pokud jde o záměrná porušení, Komise provádí strategii pro boj proti podvodům a v několika členských státech pořádá na toto téma semináře.

Komise tento závěr sdílí.

Komise bude nadále členským státům poskytovat doporučení a pokyny a rovněž bude šířit osvědčené postupy s cílem zlepšit kontrolní systém a vyhnout se tak chybám.

Kromě toho musí platební agentury před provedením jakékoli platby splnit akreditační kritéria stanovená v příloze I nařízení č. 907/2014 (program 2014–2020). Útvary Komise provádějí přezkum akreditace prostřednictvím následných auditů.

VIII. Pokud jde o omezenou motivaci příjemců dodržovat zemědělské závazky, agroenvironmentální programy odrážejí dobrovolné závazky zemědělců zajišťovat environmentální přínosy a veřejné statky nad rámec závazných požadavků. Z vyrovnávací povahy agroenvironmentálních plateb (kryjících vzniklé náklady a ušlé příjmy) nevyplývají pro zemědělce bezprostřední ekonomické výhody, ačkoli dlouhodobě nejsou vyloučeny.

Pokud jde o „malou“ míru kontrol u závazků, podle platných právních předpisů je členský stát povinen zvýšit procentní podíl příjemců, u nichž bude provedena kontrola na místě, jestliže kontroly na místě odhalí významné neplnění závazků. Správné uplatňování tohoto ustanovení je ověřováno v rámci auditů souladu s předpisy, které provádí Komise.

Míra kontroly zemědělských závazků je stanovena na 100 % u správních kontrol a 5 % u kontrol na místě. Náklady na řízení a kontroly zveřejněné ve výroční zprávě o činnosti za rok 2013 činí 4 miliardy EUR za celou oblast SZP. Důraz by proto měl být kladen na zlepšování účinnosti kontrol, a nikoli na jejich nárůst.

Pokud jde o sankce, Komise zastává názor, že ačkoli sankce za nedodržování předpisů musí být úměrné, mají zůstat odrazujícím nástrojem.

IX. Vypracování akčních plánů bylo zamýšleno jako preventivní postup na základě pracovního dokumentu útvarů Komise (2013) 244, vycházejícího ze sebehodnocení členských států ve věci hlavních příčin, jež měly dopad na míry chyb. Tento proces postupně začleňuje reaktivní hledisko, systematicky zohledňuje zjištění auditu a navrhuje konkrétní nápravná opatření. Dvojí hledisko (preventivní a reaktivní) je stále součástí postupu. Poslední aktualizace akčních plánů ukazuje, že téměř 50 % opatření spustila konkrétní auditní zjištění Účetního dvora nebo Komise, zatímco druhá polovina se opírala o sebehodnocení členských států.

Kromě toho předběžné hodnocení ověřitelnosti a kontrolovatelnosti všech opatření zařazených do programů rozvoje venkova na období 2014–2020 se rovněž zabývá rizikem míry chyb z preventivního hlediska.

X. Komise sdílí názor, že je důležité na jedné straně nalézt správnou rovnováhu mezi počtem a složitostí pravidel a současně zaručit legalitu a správnost výdajů.

XI.

a) Komise toto doporučení přijímá. Konkrétní problémy, na které Účetní dvůr upozorňuje, by měly být v akčních plánech řešeny jen v případě, že budou zjištěny nedostatky. Komise uznává důležitost

pokynů týkajících se tří hlavních příčin chyb a šíření osvědčených postupů. Tato problematika bude řešena prostřednictvím Evropské sítě pro rozvoj venkova a seminářů.

Komise již také předložila členským státům konkrétní pokyny týkající se zadávání veřejných zakázek a agroenvironmentálně-klimatického opatření, včetně dvojího financování.

Problematika záměrného obcházení pravidel je součástí strategie pro boj proti podvodům a seminářů pořádaných v rámci této strategie v členských státech.

b) Komise toto doporučení přijímá. Komise v současné době posuzuje kontrolovatelnost a ověřitelnost nových programů a veškeré nedostatky přednese v rámci monitorovacích výborů a výročních hodnotících zasedání s řídicími orgány.

Navíc budou zjištění auditu pečlivě sledována s cílem odhalit a napravit jakýkoli zdroj chyb, který lze přičíst vnitrostátním prováděcím pravidlům, a v případě potřeby budou požadovány okamžité změny.

Poučení z provádění programů a jejich vnitrostátních pravidel budou sdílána prostřednictvím Evropské sítě pro rozvoj venkova a specializovaných seminářů zaměřených na míry chyb.

c) Komise toto doporučení přijímá částečně, neboť nemůže předjímat rozsah a výsledek takové analýzy nebo budoucích voleb politiky ze strany tvůrců právních předpisů pro příští programové období.

V roce 2017 Komise vypracuje strategickou zprávu fondu, v níž shrne výroční zprávy o pokroku předložené členskými státy (článek 53 nařízení č. 1303/2013). Kromě toho Komise a členské státy posoudí výkonnost programů rozvoje venkova během přezkumného procesu podle článku 21 nařízení č. 1303/2013. S ohledem na tyto a další důkazy (např. zjištění auditu) Komise posoudí koncepci politiky a případnou potřebu předložit návrhy pro následující programové období.

Na konci programového období provede Komise důkladnou analýzu trvající potřeby každého opatření podpory, nežli předloží návrh pro následující programové období, stejně jako to učinila v případě období stávajícího.

Komise souhlasí s tím, že v možných případech by měly být používány správní kontroly, přestože upozorňuje, že ve většině případů to u agroenvironmentálních operací není proveditelné.

ÚVOD

1. Evropská unie vyčlenila 96 miliard a příspěvek členských států je očekáván ve výši 55 miliard.

4. Účetní dvůr uvádí průměrnou míru chyb v letech 2011–2013 v oblasti rozvoje venkova ve výši 8,2 %. Komise nicméně konstatuje mírný sestupný vývoj míry chyb u EZFRV (z 8,4 % v roce 2011 na 7,9 % v roce 2013).

Tato míra chyb je vyšší nežli jednotlivé míry, které každoročně zveřejňuje Evropský účetní dvůr v kapitole 4 výroční zprávy. Důvodem je skutečnost, že současná analýza zahrnuje 461 transakcí z celkem 532 transakcí za tři uvedené roky (které obsahují politiky v oblasti ochrany zdraví, životního prostředí a rybolovu). Do této zprávy nezahrnutých 71 transakcí má nižší průměrnou míru chyb. Komise rovněž upozorňuje, že Účetní dvůr definuje vzorek a na ročním základě vypočítává míru chyb na úrovni politiky (rozvoj venkova, životní prostředí, rybolov a ochrana zdraví).

Na rozvoj venkova připadá 90 % výdajů v rámci politiky a tato oblast je obecně náchylnější k chybám než jiné oblasti v dané skupině politik. Ve vysoké úrovni měř chyb hrála důležitou úlohu složitost některých požadavků týkajících se způsobilosti u opatření v oblasti rozvoje venkova.

5. Míry chyb nutně neznamenají, že není dosaženo cílů politiky, to lze konstatovat jen na základě posouzení výkonnosti podporovaných operací. Dosažení politických cílů politiky rozvoje venkova

nevyhnutelně vyžaduje určitý stupeň složitosti provádění politiky vzhledem k náročným cílům rozvoje venkova. S ohledem na tyto skutečnosti je třeba uznat, že bude velmi obtížné dosáhnout míry chyb 2 % nebo nižší bez využití nepřiměřených kontrolních zdrojů s prohibitivními náklady.

TYPY A VÝSKYT ZJIŠTĚNÝCH CHYB

12. Pokud jde o typy chyb, které Účetní dvůr uvádí, je třeba poznamenat, že během svých vlastních auditů investičních opatření a režimů podpory na zemědělskou plochu Komise zjistila podobné nedostatky, jaké odhalil Účetní dvůr. Dotčeným členským státům byly uloženy finanční opravy (nebo probíhají postupy schvalování souladu s cílem takové opravy provést) v zájmu ochrany rozpočtu EU. Kromě toho v případech, kdy byly zjištěny nedostatky, byly dotčené členské státy povinny provést nápravná opatření.

14. Politika rozvoje venkova je realizována prostřednictvím národních nebo regionálních programů rozvoje venkova. Většina chyb se týká zvláštních podmínek stanovených v programech a jiných vnitrostátních pravidlech. Ty jsou nezbytné pro provádění politiky, úkolem členských států však je omezit tato vnitrostátní pravidla na úroveň nezbytně nutnou pro dosažení cílů politiky.

Pro programové období 2014–2020 musí všechny programy rozvoje venkova obsahovat předběžné hodnocení týkající se ověřitelnosti a kontrolovatelnosti opatření, které budou společně provádět řídicí orgány a platební agentura.

26. Komise při svých vlastních auditech rovněž zjistila nedostatky týkající se zadávání veřejných zakázek. V tomto ohledu již byly provedeny finanční opravy.

Zadávání veřejných zakázek je jedním z ústředních prvků akčních plánů rozvoje venkova.

Je však třeba poznamenat, že nedodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek nutně neznamená, že 100 % dotčených výdajů není způsobilých. Projekt jako takový může dosáhnout svého cíle a přinést skutečnou přidanou hodnotu.

Kromě toho dne 19. prosince 2013 přijala Komise nové pokyny ke stanovení finančních oprav, jež mají být provedeny u výdajů financovaných v rámci sdíleného řízení v případě nedodržení pravidel pro zadávání veřejných zakázek². Podle těchto pokynů má být nedodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek posuzováno na základě zásady proporcionality.

Členským státům již byly předloženy pokyny týkající se nejčastějších nesrovnalostí při řízení evropských strukturálních a investičních fondů (4. seminář na téma míry chyb, říjen 2014).

27. Pokud jde o tabulku 1:

Rumunsko: uváděnou chybu zjistil Účetní dvůr v prohlášení o věrohodnosti za rok 2012. Akční plán Rumunska týkající se míry chyb obsahuje opatření, jež mají řešit nedostatky v postupech zadávání veřejných zakázek.

Nizozemsko: provincie pravidla pro zadávání veřejných zakázek v roce 2012 odvolala se zpětnou platností od 1. ledna 2010. V tomto případě však uvedené opatření nemělo být uplatněno. Komise se touto otázkou zabývá společně s členským státem.

Německo (Braniborsko–Berlín): Jelikož poslední závazky týkající se širokopásmového připojení mohly být přijaty v roce 2012, nebylo možné provést další preventivní a nápravná opatření. Pro období 2014–2020 se již podpora širokopásmového připojení nepředpokládá.

---

² Rozhodnutí Komise C(2013)9527.

Rámeček 2 – Zakázky udělené přímo existujícím dodavatelům

Švédsko zařadilo „zadávání veřejných zakázek“ jako hlavní příčinu chyb a nápravná a preventivní opatření do svého akčního plánu týkajícího se míry chyb.

32. Nedostatky uvedené v tabulce 2 jsou zahrnuty do příslušných akčních plánů, jejichž cílem je zlepšení systému správních kontrol.

35. Komise sdílí názor, že zjednodušení by nemělo stát v cestě zásadám řádného finančního řízení.

Nový právní rámec SZP 2014–2020 obsahuje faktory zjednodušení, které na řádné finanční řízení nemají negativní vliv (např. jednorázové platby, standardní náklady). Článek 60 nařízení č. 1305/2013 stanoví, že způsobilé jsou pouze výdaje, jež vznikly po předložení žádosti o podporu.

Rámeček 3 – Příklad stažení účinného kritéria způsobilosti

Tyto nedostatky jsou zahrnuty do příslušných akčních plánů, jejichž cílem je zlepšení systému správních kontrol.

V novém právním rámci tento postup již není možný. Viz odpověď na bod 35.

38. Jednorázová platba, jako v případě podpory mladých zemědělců, nemusí odpovídat cílům politiky ostatních opatření. Proto musí zjednodušení způsobu provádění zajistit odpovídající vyváženost s dosažením cílů politiky a řádné finanční rovnováhy. Přínos ke snížení míry chyb by neměl být jediným faktorem, který bude zohledňován.

40. Komise by ráda poukázala na to, že podvodné výdaje na oblast rozvoje venkova, které odhalily a vykázaly členské státy, činí 0,11 %³.

43. Během svých vlastních auditů Komise rovněž zjistila nedostatky v ověřování kritéria malých a středních podniků a nedodržování příslušných postupů zadávání soukromých zakázek. V případě zjištěných nedostatků byly dotčeným členským státům uloženy čisté finanční opravy (nebo probíhají postupy schvalování souladu s cílem takové opravy provést) v zájmu ochrany rozpočtu EU. Kromě toho byly dotčené členské státy povinny provést nápravná opatření.

V aktuálním právním rámci na období 2014–2020 neexistují žádná omezení velikosti podniku jako příjemce podpory v rámci investic do hmotného majetku. Členské státy mohou podporu cílit na konkrétní příjemce na základě závěrů analýzy SWOT a posouzení potřeb. Tyto další požadavky budou muset být kontrolovatelné a ověřitelné.

46. Podobná ustanovení budou použitelná v období 2014–2020.

48. Komise sdílí názor, že vnitrostátní orgány potenciálně mohly odhalit mnohé z chyb, které zjistil Účetní dvůr. Pravidla SZP dávají členským státům veškeré potřebné nástroje ke zmírnění většiny rizik chyb.

Komise bude nadále členským státům poskytovat doporučení a pokyny a rovněž bude šířit osvědčené postupy s cílem zlepšit kontrolní systém a vyhnout se tak chybám.

---

³ Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě: Ochrana finančních zájmů Evropské unie – Výroční zpráva za rok 2013 o boji proti podvodům COM(2014) 474 final.

Rámeček 5 – Příklady nedostatečné kvality správních kontrol členského státu

Tyto nedostatky jsou zahrnuty do příslušných akčních plánů, jejichž cílem je zlepšení systému správních kontrol.

51. Během svých vlastních auditů Komise rovněž zjistila nedostatky v provádění správních kontrol. Dotčené členské státy byly povinny přijmout nápravná opatření a dle potřeby byly uloženy finanční opravy.

57. Během svých vlastních auditů Komise rovněž zjistila nedostatky v ověřování agroenvironmentálních závazků a dotčené členské státy byly povinny přijmout nápravná opatření. Kromě toho byly dotčeným členským státům dle potřeby uloženy finanční opravy.

Rámeček 7 – Příklady nedodržení jednoduchých agroenvironmentálních závazků

Nedostatky na Maltě jsou do značné míry způsobeny tím, že příjemci podpory v rámci agroenvironmentálních opatření nedodržují závazky. Maltská správa provedla mnoho cílených opatření a určitým příjemcům poskytla individuální školení.

59. Agroenvironmentální programy odrážejí dobrovolné závazky zemědělců zajišťovat environmentální přínosy a veřejné statky nad rámec závazných požadavků. Z vyrovnávací povahy agroenvironmentálních plateb (kryjících vzniklé náklady a ušlé příjmy) nevyplývají pro zemědělce bezprostřední ekonomické výhody, ačkoli dlouhodobě nejsou vyloučeny.

62. Pokud jde o „malou“ míru kontrol u agroenvironmentálních závazků, podle platných právních předpisů je členský stát povinen zvýšit procentní podíl příjemců, u nichž bude provedena kontrola na místě, jestliže kontroly na místě odhalí významné neplnění závazků v rámci určitého režimu podpory nebo opatření podpory nebo v určitém regionu nebo části regionu.

V závislosti na konkrétním členském státu a jednotlivém opatření by skutečná míra kontrol na místě mohla být vyšší než 5 %. Správné uplatňování tohoto ustanovení je ověřováno v rámci auditů souladu s předpisy, které provádí Komise.

Při kontrole na místě musí být zkontrolována všechna kritéria způsobilosti, závazky a jiné povinnosti. Jestliže některé z nich nelze při kontrole na místě zkontrolovat, uspořádá se druhá návštěva.

63. Podle platných právních předpisů správní kontroly zahrnují všechny prvky, které lze a je vhodné kontrolovat správními prostředky (včetně dodržování agroenvironmentálních závazků).

V rámci svých auditů souladu s předpisy Komise rovněž ověřuje, zda bylo možné kontroly vedle kontroly na místě provést i správním způsobem. Dle potřeby jsou vydávána doporučení členským státům a jsou uplatňovány finanční opravy.

Kromě toho nový právní rámec SZP 2014–2020 obsahuje ustanovení, podle nichž jsou členské státy povinny zajistit, aby všechna opatření k rozvoji venkova, která hodlají provádět, byla ověřitelná a srovnatelná. Program rozvoje venkova musí obsahovat předběžné hodnocení týkající se ověřitelnosti a kontrolovatelnosti opatření.

64. Komise zastává názor, že ačkoli sankce za nedodržování předpisů musí být úměrné, mají zůstat odrazujícím nástrojem.

Podle nového právního rámce je při výpočtu snížení nutné zohlednit i opakované nedodržení. Je na členských státech, aby vymezily skutečné použití kritérií obsažených v právních textech, jakož i konkrétní sazby a jejich částky.

65. V případě závažného nedodržování závazků je příjemce vyloučen z podpory v roce zjištění a v roce následujícím.

Rámeček 10 – Doplnující podmínky způsobilosti stanovené členskými státy u plateb pro znevýhodněné oblasti

Tyto nedostatky jsou zahrnuty do příslušných akčních plánů, jejichž cílem je zlepšení systému správních kontrol.

74. Od roku 2012 Komise řeší problém vysoké míry chyb tím, že od členských států požaduje národní akční plány a sleduje jejich provádění. Na základě získaných zkušeností a na základě doporučení Účetního dvora jsou tyto akční plány postupně zdokonalovány.

Očekávané výsledky všech akcí nebudou v krátkodobém výhledu vždy patrné, zejména u opatření prováděných prostřednictvím víceletých závazků. První výsledky společného úsilí Komise a členských států o omezení měr chyb prostřednictvím provádění akčních plánů však již lze pozorovat v podobě nižší míry chyb v oblasti rozvoje venkova v roce 2013.

Komise bude provádění akčních plánů nadále sledovat pomocí dvoustranných setkání, monitorovacích výborů a výročních hodnotících zasedání, a to jak z hlediska auditu, tak z hlediska činností.

75. Pravomoci Komise jsou posíleny novým nařízením (EU) č. 1306/2013 o SZP. Podle čl. 41 odst. 2 mohou být průběžné platby členskému státu pozastaveny nebo sníženy, je-li zjištěno, že základní součásti daného vnitrostátního kontrolního systému nejsou účinné, nebo nejsou-li provedena nezbytná nápravná opatření. V čl. 36 odst. 7 je stanoveno přerušování průběžných plateb jako první rychlý a reaktivní nástroj v případě obav o legalitu a správnost plateb.

Kromě toho, aby se vyhnula finančním opravám, bude muset každá platební agentura, k níž výroční zpráva o činnosti GR AGRI uvádí výhrady, jednat neprodleně.

Komise zastává názor, že ačkoli sankce za nedodržování předpisů musí být úměrné, mají zůstat odrazujícím nástrojem.

76. Auditním zjištěním se systematictěji věnovaly poslední aktualizace akčních plánů (září 2014). Členské státy musely zjištění auditů, které provedly Účetní dvůr a Komise, zohlednit v daleko větším rozsahu. Ve skutečnosti 46 % z opatření, která členské státy předložily, se zabývalo konkrétními auditními zjištěními, z nichž 50 % pocházelo ze zpráv Účetního dvora.

Je také třeba upozornit, že Komise se věnuje všem podstatným případům, které ve své zprávě uvedl Účetní dvůr, ve vhodných případech i v rámci postupu schvalování souladu.

77. V rámci třetí aktualizace akčních plánů v září 2014 byly členské státy požádány, aby poskytly ukazatele pro monitorování a poslední známé výsledky s cílem zlepšit účinnost opatření.

78. Čtyři dosud uspořádaná společná zasedání výborů pro fondy v oblasti rozvoje venkova a zemědělské fondy, která se věnovala výhradně mírám chyb (semináře), představují systematický proces, v jehož rámci probíhá sdílení správných a inovativních postupů. Kromě toho je třeba upozornit, že mimo rámec seminářů a činností Evropské sítě pro rozvoj venkova probíhá výměna osvědčených postupů i na formálních zasedáních Výboru pro rozvoj venkova a během tří výročních zasedání ředitelů platebních agentur všech členských států.

Od roku 2015 bude Evropská síť pro rozvoj venkova (European Network for Rural Development, ENRD) dalším prostředkem, kterým budou šířeny osvědčené postupy v období 2014–2020. Evropská síť pro rozvoj venkova bude pořádat konkrétní akce, sdílet příslušné informace a zapojovat zúčastněné subjekty do iniciativ pro zvýšení povědomí.

79. Komise zajišťuje pravidelné výměny s členskými státy týkající se problematiky míry chyb a poskytla komplexní soubor pokynů k opatřením pro rozvoj venkova a jiným významným

horizontálním tématům (např. možnosti zjednodušených nákladů, pravidla zadávání veřejných zakázek).

Konkrétně dokument SWD (2013) 244 věnovaný mírám chyb v oblasti rozvoje venkova obsahoval společný soubor hlavních příčin, které by případně mohly být relevantní ve všech členských státech, jež by měly v konečném důsledku vymezit, kterými příčinami jsou zasaženy, a měly by stanovit přiměřená zmírňující opatření.

80. Komise sleduje nedostatky doložené pomocí auditních zjištění a členské státy jsou systematicky žádány, aby se těmito nedostatky zabývaly ve svých akčních plánech.

81. Skutečnost, že členské státy provedly předběžné hodnocení ověřitelnosti a kontrolovatelnosti opatření (preventivní), spolu s podrobnějším sledováním auditních zjištění, umožní zlepšit účinnost akčních plánů, jak ukazuje aktualizace z října 2014.

90. Změna, na kterou poukazuje Účetní dvůr, byla zavedena z toho důvodu, že náklady uplatňování správních sankcí u menších částek mohly být nepřiměřené v porovnání s přínosy, což ohrožovalo řádné finanční řízení.

91. Komise si je plně vědoma významu následných kroků regulačního procesu. V tomto ohledu jsou odpovědnosti členských států posíleny požadavkem, aby řídicí orgány i platební agentury provedly předběžné hodnocení ověřitelnosti a kontrolovatelnosti plánovaných opatření. Kromě toho má Komise nyní k dispozici posílené preventivní nástroje, jako jsou pozastavení a přerušování, které by mohly mít ve vztahu k chybám odrazující účinek.

Jak Účetní dvůr v této zvláštní zprávě potvrzuje, gold-plating (dodatečná a neodůvodněná vnitrostátní/regionální pravidla) má na míru chyb jen okrajový vliv.

93. Od roku 2012 Komise řeší problém vysoké míry chyb tím, že od členských států požaduje národní akční plány a sleduje jejich provádění. Na základě získaných zkušeností a na základě doporučení Účetního dvora jsou tyto akční plány postupně zdokonalovány.

Očekávané výsledky všech akcí nebudou v krátkodobém výhledu vždy patrné, zejména u opatření prováděných prostřednictvím víceletých závazků. První výsledky společného úsilí Komise a členských států o omezení měr chyb prostřednictvím provádění akčních plánů však již lze pozorovat v podobě nižší míry chyb v oblasti rozvoje venkova v roce 2013.

Komise bude provádění akčních plánů nadále sledovat pomocí dvoustranných setkání, monitorovacích výborů a výročních hodnotících zasedání, a to jak z hlediska auditu, tak z hlediska činností.

95.

První odrážka:

Komise při svých vlastních auditech rovněž zjistila nedostatky týkající se této problematiky. V tomto ohledu již byly provedeny podstatné finanční opravy.

Zadávání veřejných zakázek a nedodržování závazků jsou ústředními prvky akčních plánů rozvoje venkova.

Je však třeba poznamenat, že nedodržování pravidel pro zadávání veřejných zakázek nutně neznamená, že 100 % dotčených výdajů není způsobilých. Projekt jako takový může dosáhnout svého cíle a přinést skutečnou přidanou hodnotu.

Druhá odrážka:

Komise tento závěr sdílí.

Komise bude nadále členským státům poskytovat doporučení a pokyny a rovněž bude šířit osvědčené postupy s cílem zlepšit kontrolní systém a vyhnout se tak chybám.

Kromě toho musí platební agentury před provedením jakékoli platby splnit akreditační kritéria stanovená v příloze I nařízení č. 907/2014 (program 2014–2020). Útvary Komise provádějí přezkum akreditace prostřednictvím následných auditů.

96. Pokud jde o omezenou motivaci příjemců dodržovat zemědělské závazky, agroenvironmentální programy odrážejí dobrovolné závazky zemědělců zajišťovat environmentální přínosy a veřejné statky nad rámec závazných požadavků. Z vyrovnávací povahy agroenvironmentálních plateb (kryjících vzniklé náklady a ušlé příjmy) nevyplývají pro zemědělce bezprostřední ekonomické výhody, ačkoli dlouhodobě nejsou vyloučeny.

Pokud jde o „malou“ míru kontrol u závazků, podle platných právních předpisů je členský stát povinen zvýšit procentní podíl příjemců, u nichž bude provedena kontrola na místě, jestliže kontroly na místě odhalí významné neplnění závazků. Správné uplatňování tohoto ustanovení je ověřováno v rámci auditů souladu s předpisy, které provádí Komise.

Míra kontroly zemědělských závazků je stanovena na 100 % u správních kontrol a 5 % u kontrol na místě. Náklady na řízení a kontroly zveřejněné ve výroční zprávě o činnosti za rok 2013 činí 4 miliardy EUR za celou oblast SZP. Důraz by proto měl být kladen na zlepšování účinnosti kontrol, a nikoli na jejich nárůst.

Pokud jde o sankce, Komise zastává názor, že ačkoli sankce za nedodržování předpisů musí být úměrné, mají zůstat odrazujícím nástrojem.

97. Vypracování akčních plánů bylo zamýšleno jako preventivní postup na základě pracovního dokumentu SWD (2013) 244, vycházejícího ze sebehodnocení členských států ve věci hlavních příčin, jež měly dopad na míry chyb. Tento proces postupně začleňuje reaktivní hledisko, systematicky zohledňuje zjištění auditu a navrhuje konkrétní nápravná opatření. Dvojí hledisko (preventivní a reaktivní) je stále součástí postupu. Poslední aktualizace akčních plánů ukazuje, že téměř 50 % opatření spustila konkrétní auditní zjištění Účetního dvora nebo Komise, zatímco druhá polovina se opírala o sebehodnocení členských států.

Kromě toho předběžné hodnocení ověřitelnosti a kontrolovatelnosti všech opatření zařazených do programů rozvoje venkova na období 2014–2020 se rovněž zabývá rizikem míry chyb z preventivního hlediska.

Doporučení 1

Komise toto doporučení přijímá. Konkrétní problémy, na které Účetní dvůr upozorňuje, by měly být v akčních plánech řešeny jen v případě, že budou zjištěny nedostatky.

Komise uznává důležitost pokynů týkajících se tří hlavních příčin chyb a šíření osvědčených postupů. Tato problematika bude řešena prostřednictvím Evropské sítě pro rozvoj venkova a seminářů.

Komise již také předložila členským státům konkrétní pokyny týkající se zadávání veřejných zakázek a agroenvironmentálně-klimatického opatření, včetně dvojího financování.

Problematika záměrného obcházení pravidel je součástí strategie pro boj proti podvodům a seminářů pořádaných v rámci této strategie v členských státech.

Zadávání veřejných zakázek

Doporučení je určeno členským státům.

Komise by však chtěla zdůraznit, že pro období 2014–2020 již představila pokyny pro odborníky v praxi týkající se předcházení častým chybám u projektů v rámci evropských strukturálních a investičních fondů. Tyto pokyny byly předloženy řídicím orgánům a platebním agenturám na semináři na téma míry chyb, který se konal v říjnu 2014.

Záměrné obcházení pravidel

Komise souhlasí s doporučením, které je určeno členským státům.

Agroenvironmentální platby

Komise souhlasí s tímto doporučením, které je určeno členským státům, a chtěla by zdůraznit, že během svých auditů souladu s předpisy systematicky ověřuje, zda by vedle kontrol na místě bylo možné provádět i správní kontroly. Jestliže tomu tak je, jsou členským státům vydávána doporučení s cílem rozšířit rozsah správních kontrol a jsou uplatňovány finanční opravy.

Kromě toho právní rámec SZP 2014–2020 obsahuje ustanovení, podle nichž jsou členské státy povinny zajistit, aby všechna opatření k rozvoji venkova, která mají být provedena, byla ověřitelná a srovnatelná.

Všechny programy rozvoje venkova musí obsahovat předběžné hodnocení ověřitelnosti a kontrolovatelnosti opatření, včetně agroenvironmentálně-klimatických opatření, operací a konkrétních závazků. Jestliže tyto kontroly nejsou uspokojivé, musí být plány rozvoje venkova odpovídajícím způsobem upraveny (článek 62 nařízení č. 1305/2013). Kromě toho je stanoveno krácení podpory v plné výši v případě závažného nedodržení závazků nebo porušení kritérií způsobilosti, jakož i vyloučení příjemce z příjmu podpory v roce zjištění a v roce následujícím.

Pokud jde o sankce, Komise sdílí názor, že ačkoli sankce za nedodržování předpisů musí být úměrné, mají zůstat odrazujícím nástrojem.

Doporučení 2

Komise toto doporučení přijímá. Komise v současné době posuzuje kontrolovatelnost a ověřitelnost nových programů a veškeré nedostatky přednese v rámci monitorovacích výborů a výročních hodnotících zasedání s řídicími orgány.

Navíc budou zjištění auditu pečlivě sledována s cílem odhalit a napravit jakýkoli zdroj chyb, který lze přičíst vnitrostátním prováděcím pravidlům, a v případě potřeby budou požadovány okamžité změny.

Poučení z provádění programů a jejich vnitrostátních pravidel budou sdílena prostřednictvím Evropské sítě pro rozvoj venkova a specializovaných seminářů zaměřených na míry chyb.

Doporučení 3

Komise toto doporučení přijímá částečně, neboť nemůže předjímat rozsah a výsledek takové analýzy nebo budoucích voleb politiky ze strany tvůrců právních předpisů pro příští programové období.

V roce 2017 Komise vypracuje strategickou zprávu fondu, v níž shrne výroční zprávy o pokroku předložené členskými státy (článek 53 nařízení č. 1303/2013). Kromě toho Komise a členské státy posoudí výkonnost programů rozvoje venkova během přezkumného procesu podle článku 21 nařízení č. 1303/2013. S ohledem na tyto a další důkazy (např. zjištění auditu) Komise posoudí koncepci politiky a případnou potřebu předložit návrhy pro následující programové období.

Na konci programového období provede Komise důkladnou analýzu trvající potřeby každého opatření podpory, nežli předloží návrh pro následující programové období, stejně jako to učinila v případě období stávajícího.

Poslední odrážka:

Komise souhlasí s tím, že v možných případech by měly být používány správní kontroly, přestože upozorňuje, že ve většině případů to u agroenvironmentálních operací není proveditelné.